1874. VI. évfolyam. 63. szám. Hétfő, márczius 30.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Előfizetési felhivás

a

„DEBRECZEN“-re.

A jövő ápr.—jun. negyedévre előfizetést nyitunk, s kérjük elvbarátainkat lapunk terjesztésére.

Előfizetési ár ápr.—jun. évnegyedre: **2 ft 50 kr.** mely kiadóhivatalunkba intézendő. Előfizethetni még helyben Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s vidéken minden postahivatalnál.

Debreczen, 1874. márcz. hóban.

Szatmári Károly, fömunkatárs. **Oláh Károly,** felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos.

A „Debreczen“ s az ellenzéki uj pártalakulás.

Jól tudjuk, hogy lapunk olvasó közönsége előtt nem szükséges nekünk politikai vallástételt nyilvánitani. Hiszen nem azon vérből valók vagyunk, a kik időnként változtassák elveiket. De nézetünk szerint az ellenzéki uj pártalakulással szemben nyilatkoznunk kell őszintén, komolyan.

Mi mindig az ismeretes bihari pontok alapján állottunk, s azon állunk ma is politikai tekintetben. Az ott letett elvek megvalósitása törekvésünk fő czélja.

Az „Egyesült közjogi ellenzék“ ugyanazon elveket vallja magáénak, más, jobban kifejtett alakban előterjesztve. Emez uj párt programmját ma közöljük. Teljesen meg vagyunk győződve, hogy az abban kifejezett elveket minden igazi magyar polgár olyannak tekinti, mint a mik Magyarországnak, mint önálló államnak, létfeltételei. Épen azért hazafiui kötelességünknek ismerjük mi is, hogy eddigi magatartásunkhoz következetesen a bihari pontok alapján „egyesült közjogi ellenzék“ elveinek győzelmét teljes erőnkből elősegitsük.

Régen küzdünk az ellenzéki árnyalatok egyesitéséért. Épen azért soha sem volt irányadónk az egyes egyéniségek személye, hanem az elvet, az eszmét tartottuk mindig szem előtt s az egyénekben folyvást csak az elvet ismertük el tekintélynek.

Követjük továbbra is eddigi eljárásunkat.

Sajnos, hogy az ellenzéki árnyalatok egyesitésére irányzott törekvésünk még ez ideig nem aratott kellő sikert, a mennyiben az országgyülési képviselők közt is vannak olyanok az ellenzék soraiban, a kik az egyesülésben nem vettek részt.

Itt tehát még nincs elérve czélunk. Az ellenzék teljes egyesitéséért küzdenünk kell tovább is.

Perczig sem feledjük, hogy **lapunk a debreczeni baloldali párt közlönye,** az marad ezután is, legalább hajszálnyit sem enged azon elvekből, miknek alapján a baloldal szervezkedett.

Ebből kifolyólag a „Debreczen“ támogatni fog minden oly elvet, mi programmjának alapkövével, a bihari pontokkal ugyanazonos, akár jobbról, akár balról jöjjön is az.

Igy támogatni fogjuk az „Egyesült közjogi ellenzék“-et, a mennyiben ez a bihari pontok alapján áll.

Üdvözöljük az egyesités nagy munkájának megkezdését, s részünkről folyvást törekszünk oda, hogy a magyar ellenzék teljesen, szétválhatlanul egyesüljön.

A rokon elemek tömörülését a haza érdeke is kivánja. Mert hiszen a nemzet csakis akkor fejtheti ki erejét kellőleg, ha soraiból összetartanak azok, kiket egy czél lelkesit.

E czél pedig nem lehet más, mint hogy — „Magyarország legyen önálló, független magyar állam, mely minden idegen beavatkozástól menten intézze minden ügyét, mely teljes önállósággal birjon a polgári közigazgatáson kivül a hadügy, pénzügy, nemzetközi viszonyok és közgazdászat minden ügyében.“

Ki ne lelkesednék ezért?

Segéljen czélunkban a magyarok istene!

— **Az egyesült közjogi ellenzék** ujabban két taggal növekedett, egyik a 48-as pártból, másik a baloldalról csatlakozott.

— **Kassáról** távirják: A közjogi ellenzék egyesülését szivünkből üdvözöljük. Isten áldása kisérje hazánk állami függetlenségére irányzott törekvésüket!

A magyar delegaczió tagjait Zsedényi e hó 19-re értekezletre hivja össze.

— **Bittó és Ghyczy** tegnap este mentek Bécsbe, hogy részt vegyenek a közös költségvetést megállapitó minisztertanácsban.

— **Lónyai levele** Andrássyhoz megjelent. Ebben irja Lónyai, hogy nem akar miniszter lenni, (igaz, hogy nem is hivta senki,) beszél aztán a koalicző ellen. A jobboldalról azt mondja: „nem a pártban volt a hiba, hanem a párt vezetésében.“

— **A pancsovai** képviselőválasztás végbe ment. A jobboldali jelölt Stojacskovics megbukott. Győzött Polit nemzetiségi jelölt. Ennek pártja a választás szinhelyén zászlók nélkül jelent meg.

— **Szepesi püspökké** Császka György esztergomi kanonok és érsekprimási irodaigazgató neveztetett ki.

— **Az osztrák képviselőház** szombati ülésében Fux, Roser és társaik inditványozták: „hivassék fel a kormány oly törvény előterjesztésére, mely a jezsuitákat és rokon szerzeteket egész Ausztriából kirekeszsze.

Magyarország polgáraihoz.

(Az „Egyesült közjogi ellenzék“ programmja.)

Ezer éve immár, hogy a magyar faj hont szerzett a Duna és Tisza partjain és ifju erőben él most is, áthatva a XIX. század szabad és haladó szellemétől. Öntudatával bir annak, hogy képes alkotni és szervezni államot, hogy Európa délkeleti részének népei közt tekintélyes állást foglal, s érzi abbeli hivatását, hogy magasan tartsa kelet felé szövétnekét a polgáriasodásnak, melynek védpaizsa volt a mult századokban. Független állami életet élt saját királyai alatt hét századon át, volt idő, midőn döntő szerepet játszott az európai nemzetek tanácsában s még akkor is, midőn a tulhatalmas ozmán erő ellenében az osztrákház hatalmával lépett szövetségbe s nemzetközi viszonyai ezáltal más alakot öltöttek, nemzeti s állami létét, valamint saját törvényeit, intézményeit s az alkotmányos szabadságot ezer viszály és folytonos sanyaru sors mellett is fentartotta.

Önálló független állami létre, szabadság, rend és haladás biztositására törekszik a nemzet e pillanatban is, számot vetve a tényleges állapotokkal s készen állva szemben az európai viszonyok bármely uj alakulásával. Megtartva hiven minden eshetőségek közt az uralkodóháznak ősei által tett fogadását, méltányosan tekintetbe véve másoknak jogait és érdekeit: saját nemzeti és állami önállóságát tartja azon legfőbb czélnak és iránynak, melyről e nemzet soha semmiféle körülmények közt és semmiféle tekintetben nem fog lemondani.

Negyedfél század óta viv a nemzet erős harczot léteért és szabadságáért, oly módját keresve az állami létnek, mely által ugy külbiztonsága, mint szabadsága erős alapra legyen fektetve.

Hogy vége szakadjon a századokon át tartott örökös surlódásoknak, hogy alkotmányos létét az elöhaladott kor eszméinek szinvonalára emelje, az 1848-iki korszakot alkotó évben előadta a nemzet a maga programmját s azt szerencsésen keresztül is vitte. Tette ezt teljes loyalitással a dynastia iránt, sérelem nélkül szövetséges társa jogos követelései és érdekei tekintetéből önjogainak szükséges érvényesitésére. És nem az uj rendezés benső tarthatlansága, egyedül a téves felfogás, csökönyös előitéletek és gonosz ármány volt annak oka, hogy az 1848-ik évnek nagy alkotása a felállitott polgárháboru s Európa két legnagyobb katonai hatalmasságának fegyvere által erőszakosan halomra döntetett. De e nemzetnek 1848-ban felállitott programmja lényegében nem módositva most is lelkébe van vésve a nemzet millióinak s annak lényege valósitására kell most is törekednünk rendületlenül.

Tizennyolcz évi sulyos szenvedés után az 1867-iki év nem hozta meg viszonyainknak azon rendezését, mely az 1848-ikinak megfelelve állami önállóságunkuak s nemzeti boldogulásunknak megadná kellő biztositékait.

Határozottan elleneztük mi mindjárt keletkeztében a mostani rendszernek behozatalát, mert nem felelt meg a nemzeti lét kellékeinek, fájdalommal láttuk azt, hogy azok, kiknek kezébe van letéve a nemzet sorsára való döntő befolyás, kishitüek és bátortalanok a nemzet jogos követelésének fentartásában, mig másfelől elbizakodottságot tanusitanak annak megitélésében, mily terhet birnak elviselni a nemzet vállai. A mit akkor a dolog természetéből vont okoknak nem sikerült döntőleg bebizonyitania, azt azóta s aránylag rövid idő alatt czáfolhatlanul helyezte világosságba az életnek és gyakorlatnak döntő ereje.

Az 1867-iki rendezés teljes szakitást jelez a nemzetnek ezredéves függetlenségi irányával s teljes feldulását eszközölte azon önkormányzati belszerkezetnek, mely hazánkban az egyéni és polgári szabadságnak biztositéka s egyszersmind az állami létnek védbástyája volt hosszu századokon át. Gyakran volt megcsonkitva, megbénitva s szük tevékenységi körre szoritva állami önállóságunk a mohácsi vész óta, de a nemzet sohasem adta fel saját függetlenségének elvét, mint állandó kiindulási pontját jogaink védelmében s visszaszerzésében, s még azon korszakban is, melyben nemzeti életünk a forradalmak hosszu láncolata után a sok viszontagság és mostoha kormányrendszer által kifárasztva leggyengébben lüktetett, ujra meg ujra ismételte a nemzet függetlensége biztositását és 1791-ben azt igtatta az ország törvénykönyvébe, hogy: „Magyarország szabad ország és egész törvényes kormányformájára nézve (ideértve minden állam hatóságait) független, azaz, semmi más országnak vagy népnek alatta nem áll, hanem saját állással és alkotmánynyal bir, annálfogva abban törvényesen megkoronázott királya, és igy ő felsége és magyarországi királyi utódai is annak saját törvényei és szokásai szerint, nem pedig más tartományok módjára fognak országolni és kormányozni. Ellenkezőleg ezen alapelvvel az 1868. XII. törvényczikk egy birodalmi közös törvényhozó testületnek, a delegácziónak adta át a birodalmi közös ügyeknek nyilatkoztatott hadügyet, pénzügyet és nemzetközi ügyeket s ez által Magyarországot elvben és tényleg is az ausztriai birodalom alkatrészévé tette.

De az 1867-iki rendezés nemcsak Magyarország államjogának alapelvét forditotta ki sarkából, hanem oly módon intézkedett egyebekben is, hogy fel lettek áldozva általa az országnak legfontosabb érdekei. Az osztrák államadósságból, mely Magyarországot, mint beleegyezése nélkül kötött, sőt saját elnyomatására forditott kölcsönök összege jogilag nem terheli, oly nagy mérvben s oly módozattal rótt az ország nyakára, hogy ez most évenkinti változatlan 31 mil. kiadással terheli költségvetésünket, s mig Ausztria ezen államadósságnak tetemes részéből a szelvényadó behozatala által, egy tollvonással menekült, nekünk sem hasonló, sem másnemü intézkedés által nincs módunkban magunknak könnyebbülést szerezni. A vám- és kereskedelmi szerződés által mely közös vámterülethe fogta egybe a hatalmas osztrák ipart Magyarország zsenge kisérleteivel, hazánk Ausztriának gyarmata maradt; a közvetett adókra nézve s általában nemzetgazdászati törvényhozás tekintetében kezei kötve vannak. Pénzforgalmunk az osztrák nemzeti bank szeszélyeitől függ s kereskedelmünkre Ausztria vetélkedő ereje idérczként nyomakodik.

S a birodalmi egység eszméjének nemcsak a magyar államjog alapelvei, nemcsak az ország anyagi érdekei estek áldozatul, hanem annak logikai fejleményei hazánk ősi önkormányzati szerkezetét is magukkal sodorták. A kik feláldozták az állami önállóság garantiáit, az állam fenmaradt önálló hatalmának erősitésére a centralisatióban kerestek kárpótlást. Ha gyengébb lett a kormány felfelé, ám legyen erősebb lefelé; e nézetből kiindulva szélmalomharczot kezdettek a megyei önkormányzat ellen, mely az évenkint tartott országgyülésekben és felelős kormányban magától megkapta természetszerü korlátozását, hamis feltevésekből kiindulva megölték a törvényhatóságok állását s vele az önkormányzatot azon élénk részvétet a közügyek körül, mely szellemi és anyagi elömenetelnek lehetett volna leghatósb emeltyüje. Azon szégyen érte a nemzetet, hogy önként visszahuzták azon intézményeket, melyet a gyászos emlékü absulut rendszernek egyik legnagobb átka gyanánt tekintettek, s ott állunk e pillanatban, hogy közigazgatás és igazságszolgáltatás, valamint az anyagi terhek tekintetében sulyosabb helyzetben van az ország népe a helyreállitott alkotmány után, mint volt elnyomatásának szomoru napjaiban.

Az Ausztriához való uj viszony logikai fejleménye lőn maga azon erőltetett fejlesztése is az anyagi jólét emelkedésének, mely a rohamos vasutépitésben és más országos befektetésekben nyert kifejezést. Érezték, hogy a tulságosan vállalt terheket az ország csak nagy mérvben fokozódott adóképesség mellett viselhetné el, s azt hitték, hogy ezt a közlekedési eszközök gyors fejlesztése s a nagymérvü országos beruházások biztosan és gyorsan fogják eszközölni. Sulyosbitotta e téves számitás következményeit azon körülmény, hogy a kivitelnél gyakran nem az ország, hanem egyesek érdekei voltak irányadók. Nagymérvü bő költekezés lett az uj rendszer kiegészitő része s ut nyittatott ama gyalázatos corruptiónak, mely közéletünknek egyik legveszélyesebb mételyévé vált. És mielőtt megjöhettek volna a beruházások gyümölcsei, ezen kiadások a kiegyezéskor vállalt tulságos terhekhez járulván, tönkretették az ország pénzügyeit; a magyar állam e pillanatban csak mától holnapra él hallatlan magasságu uzsorakölcsönökből, a pénzügyi bukás szélén áll s külháboru esetében tehetetlenül állana a hazafias kebel s a hősi kar az ország védelmére.

Ilyen hazánknak helyzete e pillanatban, ezek az 1867-iki közösügyi rendszernek gyászos következményei. S a nemzet ügyeinek vezetői e válságos pillanatban nem állanak a helyzet szinvonalán, hogy az immár végveszélyel fenyegető bajnak elháritására ennek megfelelő eszközökről gondoskodnának. Minden oldalról roskadozik a fenálló rendszer saját rosszaságának sulya alatt, lehetetlen tagadni többé, hogy az 1867-iki kisérlet nem sikerült, de a kik ama rendezésnek szerzői voltak, részint csökönyösen, részint tehetetlenül állanak csalódásaiknak tévkörében.

Erős ellenzék fogadta s kisérte ezen rendszert mindjárt születésének első percze óta s nem szünt meg jó ideig azt erélyesen ostromolni, de fájdalom, ezen ellenzék egy része épen akkor kezdett mutatni ingadozást s épen akkorra ért meg kebelében a türelem hiányának és kishitüségnek kóranyaga, midőn az 1867-iki rendszernek kimaradhatlan rosz eredményei teljesen igazolták nézeteit. Szükebb körre szorult ennek folytán az országgyülési közjogi ellenzék, megfosztva egy nagy részétől legtekintélyesebb és legtehetségesebb bajnokainak, kik felhagyva eddig vallott elveiknek érvényesitésével, egy önmagában roskadozó rendszernek kóros teteméhez csatolták jobb ügynek szolgálatára szentelendő erejöket.

De azért, daczára ezen sulyos helyzetnek, csüggednünk nem szabad, kötelességünk tehetségünkhöz képest fentartani továbbra is Magyarország szabadságának és önállóságának ügyét, mert ezen ügynek fentartása a hazára nézve egyenesen életkérdés. És azért bizva a nemzet önfentartási ösztönében s azon törhetlen hazaszeretetben, mely ezer éven át volt a nemzetnek védpaizsa, viszály és veszedelem közepette, és reményt meritve azon örvendetes jelenségekből, melyek daczára a sulyos helyzet leverő hatásának s a gyakori csalatkozás keserü érzetének, a nemzeti szellemnek erélyes felbuzdulását országszerte jelezik: elhatároztuk, hogy habár kisebb csapat által környezve ép oly magasan tartjuk felemelve a nemzeti függetlenségnek zászlóját, mint volt ezelőtt. Megfelelve a már eddig is élénken hangoztatott közóhajtásnak, ujraszervezni s tömöriteni tartjuk szükségesnek az ellenzéknek töredékekre szakadozott elemeit, hogy mindazok, a kik hazánknak önállóságát és függetlenségét kivivni s az ezeknek legfőbb akadályát képező 1867-iki törvényeket eddig vallott elveik és kiadott programmjaik szerint eltörölteni továbbra is határozottan akarják, egyesült erővel s összhangzó müködéssel törekedhessenek a közös nagy czélnak elérésére. És azért kilépve a pártok és pártárnyalatok eddigi szervezetének kötelékéből, alulirt az idő szerint Budapesten jelenlevő elvtársak és országgyülési képviselők, kik eddig részint a 48-as pártnak voltunk tagjai, részint pedig a „Baloldali kör“-ből léptünk ki, ezután „Egyesült közjogi ellenzék“ czim alatt egy párttá egyesültünk, melynek programmja következő:

Magyarország legyen önálló független magyar állam, mely minden idegen beavatkozástól menten intézze minden ügyét; mely teljes önállósággal birjon a polgári közigazgatáson kivül a hadügy, pénzügy, nemzetközi viszonyok és a közgazdaság minden ügyében.

Ezen rövid szavakban véltük leghelyesebben egybefoglalhatni, mi közös legfőbb czélja volt eddig is mindazoknak, kik határozott ellenzéket formáltak az 1867-iki törvények által behozott rendszernek ellenében; ezen programm alatt véltük egy párttá tömöríthetni mindazokat, kik hazánk önállóságának és függetlenségének hivei, bár különben aránylag kisebb fontosságu részletekben eltérő nézeteket vallanak, állami létünk nélkülözhetlen kellékeire nézve vallott nézetegység képezvén az egyesülésnek egyedül mellőzhetlen föltételét.

Jelenlegi pártalakulásunkhoz való csatlakozását várjuk és reméljük mindazon elvtársainknak, kiket e pillanatban még némely — nézetünk szerint lényegtelen — nézeteltérések tőlünk távol tartanak, vagy a megszokott pártkötelékből kilépésben akadályoznak, elveink és czéluuk közösségének tudatából meritve azon biztos hitet. — hogy addig is, mig létrejöhetne a tényleges egyesülés, meg lesz köztünk a jó egyetértés s az összhangzó közreműködés.

Hazánk állami önállóságának és függetlenségének kivivása mindenek felett álló feladatunk, mert nem akarunk lenni zsákmánya idegen érdekeknek, s mert szellemi emelkedés és anyagi jóllét nem tenyészik s nem ver erős gyökeret másutt, mint a szabadság és nemzeti önállóság árnyékában. S határozottan visszautasitjuk ama téves nézetet, hogy Magyarország önállósága akár az uralkodó háznak, akár az ő felsége uralkodása alatt álló más országoknak érdekével ellenkezvén, szükségszerüleg idézi fel a reakcziót. A fejedelemnek csak az áll érdekében, hogy az uralkodási gondjaira bizott országok elérhessék a jóllétnek, az állami erőnek lehetőleg magas fokát, mire csak akkor vannak képesitve, ha épen az állami önállóság pajzsa alatt önmagukról gondoskodva, teljesen kifejthetik képességeiket s a természetnek azon adományait, melyekben őket a gondviselés részesitette. Nem hiszszük azt, hogy nemzetünknek csak a mostanihoz hasonló rendszer, vagy az absolutismus és a forradalom esélyei közt legyen választása; sőt meg vagyunk győződve a felől, hogy a nemzet, ha egyértelmüleg hangosan és állhatatosan kijelenti kivánatait, ha akarni tud — biztosan czélt ér jogos követeléseivel, s miután bebizonyult az, hogy az absolut rendszer ugy hazánknak, mint az ő felsége uralkodása alatt álló más országoknak romlására vezet, miután kétségtelen tények bizonyitják azt is, hogy az 1867-iki rendszer mellett Magyarország tarthatlan helyzetbe jutásra van kárhoztatva: nem marad egyéb hátra, mint a visszatérés azon állapotra, melyet a nemzet 1848-ban ugy tekintett, mint önálló állami megélhetésének egyedüli czélszerü módját.

Követelni fogjuk tehát ennélfogva: a közös miniszterium, a delegácziók s a közös hadsereg eltörlését s az 1867-iki törvények mindazon intézkedéseinek megváltoztatását, melyek hazánk önrendelkezési jogát megsemmisitették.

Államháztartásunk rendbehozása, s a pénzügyi zavaroknak megszüntetésére nem szoritkozhatunk jelentéktelen, kétes eredményü s csakis idő multával gyümölcsözhető intézkedésekre. Az adóknak tulcsigázott emelése, ha lehet is, rendkivüli időkben rövid s ideiglenesen alkalmazható rendszabály állandósitása részint megsemmisiti az ország anyagi erejét, s részint biztos jövedelmi forrásnak sem tekinthető. — Pénzügyeink rendezése végett kétféle reformnak behozatala szükséges az országos háztartás minden ágának részletében, de vannak nagyobb szabásu mellőzhetlen rendszabályok is, melyek az ország tulságos terhének könnyitését eszközölni vannak hivatva, és összevágnak azokkal, melyek állami önállóságunk biztositására szükségesek. A közös hadsereg eltörlését, önálló honvédelmi rendszer behozatalát egyaránt követeli önállóságunk biztositása, mint pénzügyeink rendezése. A sorhadi csapatok létszámának leszállitása, általában katonai és honvédelmi ügyeinknek a magyar országgyülés és kormány által való kezeltetése pénzügyi szempontból is mellőzhetetlen. Jól tudjuk mi azt, hogy az európai nemzetközi viszonyok hazánknak lefegyverzését meg nem engedik, de meg vagyunk győződve a felől, hogy a katonai keretbe foglalt nagy tömegek nem mentik meg a házat, ha nélkülözik azon erőt, melyet a hazafiui lelkesedés önthet egyedül a haza védőibe; jól szervezett, a nemzetnek felébresztett ősi harczias szelleme, a népszerüség lelkes támogatása által fentartott magyar hadsereg biztosabban teljesitheti feladatát, — mint az erkölcsi erőt nélkülöző nagy tömegek, melyeknek költségterhe alatt összeroskadunk.

Követeljük ennélfogva az önálló magyar hadsereget: követeljük az osztrák államadósságok revizióját, mint pénzügyünk rendbehozása szempontjából nélkülözhetlen rendszabályokat. S követeljük a vám- és kereskedelmi szerződésnek olyatén módositását, hogy hazánk iparának, kereskedelmének, s ezek által anyagi gyarapodásunknak alapját megvethessük, követeljük egy magyar banknak, önálló bankrendszernek behozatalát.

Közigazgatási s igazságszolgáltatási ősi intézményeink az 1867-iki közügyes rendszernek, helytelenül alkalmazott tanoknak s a nemzeti hagyományaink iránti kegyelet hiányának estek áldozatul. A helyett, hogy megbecsülték volna azt, a mi mint eredeti, a nemzet genuisából százados fejlődése utján kiforrott s a haladó kor kivánalma szerint való fejlesztésre teljesen képes intézmény maradt a nemzet birtokában, mint szabadságszeretetének és szervező tehetségének csalhatatlan bizonyitéka: a régi és innen is onnan is összekapkodott intézményeknek oly zagyvalékát látjuk most behozva közigazgatási s igazságszolgáltatási szervezetül, mely mig egyrészről kétséget támaszt a külföldi szemlélőben nemzetünknek államszervezési képessége felől, másrészről az ország népére már majdnem elviselhetetlen bajokat áraszt. A törvényhatóságok elvesztették azon hatáskört és tekintélyt, mely által az önkormányzati tevékenységre alkalmat adtak és kedvet gerjesztettek egyaránt, mig fejletlen községeink önmagukra hagyatván s közigazgatásunk teljes pangásba jutott. Nagy költséggel berendezett törvénykezésünk ujra eloállitotta az absolut rendszernek azon átkát, melynél fogva a nép lelketlen üzéreknek lett zsákmánya s a törvénykezés nehézségei és költsége volta miatt inkább eltürt jogtalanságot és károsodást. Részint kizáratván, részint elidegenitvén a közügyek részleteivel való foglalkozástól azon független és erkölcsi tekintélylyel biró elemek, melyeknek kezében volt azelőtt a közügyek gondozása, nagy mérvü romlottság harapódzik el mindinkább a közigazgatási és törvénykezési ügyek vezetése körül, megmételyezve az országnak összes közéleti viszonyait.

Követeljük ennélfogva az eddigi központositási és bureaukratus iránynyal való felhagyást; követeljük az ősi magyar önkormányzati rendszernek visszaállitását, a törvényhatóságoknak történelmileg kifejlett teljes hatáskörükbe és állásukba való visszahelyezését, népképviselet és választási jog fentartásával; ezen alapon kivánjuk szerves fejlesztését közigazgatási és igazságszolgáltatási intézményeinknek.

Nemzetiségi viszonyaink a legnagyobb mértékben követelik azt, hogy a haza különböző ajku lakosai egymás irányában az igazságot és méltányosságot soha ne téveszszék szem elől. Készséggel elismerjük minden nemzetiségnek azon jogát, hogy saját nemzetiségét fentarthassa és fejleszthesse, hogy e hazának minden lakója oly fokát élvezhesse benne a szabadságnak és jóllétnek hogy teljesen otthon érezhesse magát saját honában. De az ország területi és politikai egységét nem áldozhatjuk fel semmiféle tekintetnek; hazánk alkotmánya s egysége megbontása nemzetiségi igények kielégitési végett a mint ethnographiai viszonyaink következtében nem volna jogosan eszközölhető, ugy közös sirja volna mindazon előnyöknek, melyeket egy jól szervezett állam biztosit a haza összes polgárainak. Hazánk állami önállóságának helyreállitása nélkülözhetetlen a nemzetiségi viszonyok szempontjából is, mert az állam nem bir a kellő tekintélylyel maguknak az ország lakosainak szemében sem,

mig a magyar állam hatalma fölött az osztrák birodalom legfőbb hatalmát látják állani. Fentartva az ország egységét, tekintélyét, hatalmát, a közmüvelődés és felvilágosodás általános terjedésétől várjuk ugyanazon eredményt, melyet más hasonló viszonyok közt levő országokban látunk fennállani, t. i. különböző nemzetiségeknek testvéries együttlétét s haladását a civilisatio közös nagy czélja felé.

Szabadelvü irányban kivánjuk megoldatni a még hátralevő s jövőben elfordulandó számtalan reformkérdéseket, mert erősen meg vagyunk győződve a felől, hogy a kornak szelleme és felvilágosodása ellenállhatlanul sodor magával minden akadályt. Hódolva azonban ezen irányoknak, tévtanoknak és kétes értékü elméleteknek, nem akarjuk feláldozni a szerves fejlődésnek és átalakulásnak biztos utját, nem akarjuk megtagadni történelmi multunkat, melynek lélekemelő, buzditó emlékei intenek felénk, nem akarjuk elmetszeni nemzeti életünknek a multban elágazott erős gyökereit. Nekünk nem kell mint uj tanokat, mint modern irányt elfogadnunk sem a polgári öntudat, sem az önkormányzat, sem a felekezeti türelmesség, sem átalában a szabadság eszméit, mert azoknak érzete nemzeti jellemükbe oltva sötét századokból is átviláglik felénk, s készen tartja régen a nemzetet a szellemi haladás vivmányainak elfogadására.

Ezek azon elvek és nézetek, melyek megszabják egyesült pártunk tevékenységének irányát: ezen elveknek, ezen nézeteknek elfogadására, támogatására, s az azok érvényesitéséért való erélyes és állhatatos küzdelemre hivjuk fel hazánknak fiait. Negyedfél század óta küzd a nemzet létéért s állami önállóságáért, ezen küzdelemnek folytatása az, mire felhivjuk a nemzetet. Mindaddig, mig állami viszonyaink nem lesznek akként rendezve, hogy önálló állami létünk, hogy szellemi és anyagi téren való boldogulásunk biztositva legyen, ugyanazon mederben fog folyni a nemzeti küzdelem, melyben folyt a mohácsi vész óta szakadatlanul. Mindaddig csak két állandó politikai párt létezhetik hazánkban, egyik a nemzeti önállóság pártja, másik az, mely beéri a mostanihoz hasonló oly állapottal is, melynek ellenállhatatlan fejlődése nem lehet más, mint az, hogy Magyarország a közös osztrák birodalomnak alkatrésze s valóságban tartományává és gyarmatává váljék. A nemzeti önállóság pártja országgyülési képviselőinek ez idő szerint csak azokat tekinthetjük, kik velünk együtt a 1867-iki rendszernek határozott ellenei, miután azok, kik ezen alapot elfogadják, kik annak korlátai közt akarjak vezetni az országnak ügyeit, bármi néven nevezzék is magukat, bármi szándokokra hivatkozzanak is, tényleg nem folytatnak küzdelmet az ország állami önállóságának kivivására. Azok, a kik a mostani alapon kormányt vállalva, azt akarják bebizonyitani, hogy ezen az alapon is lehet sok jót tenni a hazára nézve, nem eszközölnek legbuzgóbb fáradozásuk sikerével sem egyebet, mint azt, hogy a pillanatnyi könnyebbülés ürügye alatt a gyökeres orvoslás szükségének érzetét elodázzák. A czél csak az által érhető el, ha a nemzet nagy közönsége maga emeli föl hatalmas szavát, követelve a haza önállóságának, az ország érdekeinek biztositását. Nyilvánitsa a nemzet akaratát az által, hogy oly férfiakra bizza országgyülési képviseltetését, kik nyiltan és határozottan vallják a nemzeti önállóság és függetlenség pártjának elvét, és hogy magát senki megingattatni meggyőzetésében a hatalom birtokosainak erőszakoskodása, csábitásai, ne hagyja magát tévutra vezettetni álokoskodások két értelmüségei által. A nemzetnek sorsa saját kezeiben van letéve: nem arról van szó ez alkalommal, hogy életet és vért hozzon a hazának áldozatul; nem szükséges egyéb, mint az, hogy világosan kijelentse mit tart nélkülözhetetlennek a haza fentartására s felvirágoztatására s követelje azt erélyesen és álhatatosan.

Kelt az „Egyesült közjogi ellenzék“ 1874. évi márcz. 27-én tartott közgyülésének megbizásából.

Lázár Ádám.	**Kállay Ödön.**
Csávolszky Lajos.	**Simonyi Ernő.**
Orbán Balázs.	**Mocsáry Lajos.**

Meghalt!

Ki halt meg? — Vagy nem ismertétek nevét?

E hó 27-ikén éjjel mult ki. Tegnap tették sirba a fővárosban. 80 évet élt.

Nógrádban kezdé hivatalos pályáját; előbb e megye főszolgabirója, majd 1834. 1848. 1867. országgyülési képviselője volt. Parlamenti beszédei s a szabadságharczban kifejtett hazafias müködése a közszeretetet biztositá számára. A 60-as években Pestmegye gyülésén szerepelt s a határozati párt hive volt. Nagy kedvvel és kitartással müvelé a mütörténelmet és geologiát, s nevezetes gyüjtemények birtokában volt. Nagy értékü régiséggyüjteményét 1849-ben Losonczon az oroszok felduláták; ujabban is hozzáfogott a gyüjtéshez s azt csak közelebb mutatá be. A magyar földtani társulat élethossziglani elnöke, a magy. tud. akadémia tiszteletbeli tagja több bel- és külföldi tudományos társulatnak tagja volt.

Most már nincs többé az agg tudós s a jeles hazafi.

Lengjen porai felett a béke angyala!

Éljen köztünk sokáig a jó öreg Kubinyi Ferencz emlékezete!

Külföld.

A német birodalmi gyülésen szerdán olvastatott fel első izben a birodalmi pénztári utalványok behozatala iránti törvényjavaslat. — A polgári házasság behozatalát illetőleg, előterjesztett törvényjavaslatból a második felolvasásnál az első 42. §. oly pótlékkal fogadtatott el, mely szerint annak teljesithetésétől a papok eltiltatnak. — A német birodalomban használt folyadék és sulymérték, legközelebb Elszász-Lotharingiában is használatba fog vétetni.

Szerbia állandó hadseregének főparancsnokává a herczeg első hadsegéde „Nikolics“ alezredes neveztetett.

A spanyol köztársasági elnök Serránó e hó 25-én támadta meg a karlistákat. A közép hadosztály Loma tábornok alatt Karravaig nyomult, a jobb szárnyat Rivera vezényelé, mely délután ½5 órakor Montansnál erős állást foglalt. Más nap ¾3 órakor a köztársasági sereg a karlistáktól elfoglalt hadállomásokon lobogtatá győztes zászlóit.

Viktor Emánuel — mint már jelzők — e hó 23-dikán töltė be uralkodásának 25-ik évét. E napon Rómában ünnep tartatott. Erről egy szemtanu következőleg ir: Kevéssel fél 11 után dobpergés és fanfarad adta tudtára a közönségnek, hogy a római syndikus, a giunta, a községtanácsosok és városi képviselők nagyszerü küldöttsége közeledik. A nemzetőrség, mely a Palazzó Veneciától kezdve a quirináli palotáig szétszórtan volt felállitva, tisztelgésre emelte fegyvereit, a felállitott zenekarok egyesült erővei játszani kezdték az olasz hymnuszt, mindenki szorult és ágaskodottt. A menetet lovas huszárok és a tüzörség egy osztálya nyitották meg, erre következett három pazar kiállitásu aranyozott disz-szekér (körülvéve érdekes középkori jelmezekbe öltöztetett „fedeli“-ktől), melyekben a polgármester és a város „assessorai“ ültek, a küldöttség többi része más nyolcz gyönyörü fogaton követte Róma főtisztviselőit. A syndikus, mint értesültem, Róma polgárságának nevében üdvözölte a fejedelmet s egy müvészi kiállitásu pergamentekercset nyujtott át neki, melyre Róma köszönete van kifejezve.

Záradékul meg nem állhatom, hogy fel ne emlitsem azt a határtalan tapintatlanságot, melyet az „osztrák-magyar“ birodalomnak szentszéki követe, Paar gróf az olasz nemzeti ünnepély alkalmából elkövetett. Még a hirhedett ultramontán Torlonisz herczeg is hódolt a tények hatalmának és a becsülettudás kellékeinek és bizonyára nem szivesen, de mégis csak kidugatta palotájának erkélyéről az olasz zászlót, hasonlót tettek a Dóriák, Kolonnák stb. — csupán a palazzó Venezia tüntetett Viktor Emánuel jubileuma ellen, Paar gróf tehát pápistább azoknál a pápistáknál, a kik mindenüket a kuriának köszönik! Hagyján, ha e durva tapintatlanságot a tisztelt gróf a maga személyét illetőleg követte volna el, ő azonban két oly országot képvisel, a mely egyátalán nem vágyik az ultramontán barátság után s igen rosz néven veheti, ha a gróf magánérzelmeiből az olasz nemzet szemeiben olynemü fogalomzavart lát, minőt ez idétlen tüntetés involválhat.

Versailles. A nemzetgyülésben Dahirel javaslatba hozta, hogy junius 1-én a kormányzati rendszer iránt végleges határozat hozassék. — Kerddrel megtámadta a határozat szükségét, és hangsulyozta, hogy miután mi Mac-Mahonnak a kormányzatot hét évre átadtuk, senkinek sincs joga ezen időszakot csak egy nappal, vagy egy órával is megrövidíteni. A Mac-Mahon hatalma csak akkor szünhetik meg, ha el fog bocsáttatni.

Broglie herczeg kijelenté, hogy senkinek sincs joga Mac-Mahontól más eljárást követelni, mint a mit eddig tett, mivel arra Franczia-országtól nyerte megbizását. A javaslat 330 szavazattal 258 szavazat ellenében elvettetett.

Páris erődités illetőleg a bizottság javaslata, habár az ellen Thiers és többen is erősen nyilatkoztak — egész terjedelmében 389 szavazattal 193 szavazat ellenében elfogadtatott.

Spanyolország. Tarragonát a karlisták körülzárolták, a vasuti közlekedés megszünt, Kataloniba jelentékeny hadcsapatok küldettek.

UJDONSÁGOK.

* **Városi közgyülés.** Az 1874. évi április 2-kán tartandó bizottsági közgyülésnek tárgyai. 1. Polgármester havi jelentése. — 2. Ugyananak jelentése 1873-ról. — 3. Ügyhátrányjegyzék. — 4. Miniszteri leirat a kereskedelmi és iparkamarák rendezése tárgyában. 5. Biharmegye megkeresése az iskolatanácsosok megválasztása s azok neveinek tudatása iránt. 6. Szamosujvár átirata a törvényhatóságok területeinek szabályozása tárgyában beadott törvényjavaslat ellen. 7. Nagyvárad város átirata az uzsora korlátozására teendő intézkedések iránti felterjesztésének pártolásáért. 8. Az árvapénztári ellenőr fizetésének micsoda alapból teljesitésére nézve bizottmányi vélemény tanácsi előterjesztéssel. 9. A kórházi gondnokság rendezése ügyében bizottmányi vélemény tan. előterjesztéssel. 10. Szabó József volt adópénztárnok fegyelmi ügyében tiszti ügyész véleménye. 11. A városi óvodára felügyelő bizottmánynak évi jelentése 1873-ról. 12. A földváltság kezelőinek 1872-ik évi felülvizsgált számadása felmentő véleménynyel. 13. Sápi Sámuel bizottsági tag jelentése a választott bizottsági tagok igazolását illetőleg. — 14. Szakáll Ferencz utczabiztosnak hivatali állásáról lemondása. 15. Bulszter Ágoston vargaut-czai telkéhez az utczából kért terület átengedése tárgyában tanácsi előterjesztés. 16. Két rendbeli felfolyamodás fa és legelőbeli illetőség megadatása iránt tanácsi véleménynyel. 17. Polgárositás iránti folyamodások. 18. Bábaoklevél kihirdetése.

* **Gyülések.** A „Tisza“ biztositó s jelzálogbank folyó évi április hó **8-kán** d. u. 4 órakor birálóbizottsági, április **10-kén** d. e. 9 órakor pedig választmányi ülést tart. E választmányi ülésben fog kitüzetni a közgyülés határideje, melyben a mérleg elő fog terjesztetni; a közgyülés, azt hiszszük, május elején lesz. — Az István gőzmalomtársulat közgyülése pedig április 12-én lesz. Az évi osztalék — a mint értesülünk — 25 ftban véleményoztatik megállapittatni egy-egy részvény után.

* **A Zsidó kortes,** Margitai Dezső derék fiatal irónk népszinmüvének előadatása — Horváthné betegsége folytán — máról szerdára maradt, mire figyelmeztetjük a müpártoló közönséget.

* **Ladányi Gedeon,** főiskolánk egykori jeles tanára, kolozsvári egyetemi tanár s a bölcsészeti kar dékána jelenleg városunkban időzik régi jó barátai látogatása czéljából. Üdvözöljük körünkben!

* **Melegen ajánljuk** olvasóinknak, a rokonelvü olvasóköröknek és egyleteknek, ugymint az egész hazai közönségnek részvétébe és pártfogásába az „Egyesült közjogi ellenzék“ napilapját; az „Egyetértés“-t, melyre előfizetni a szerkesztőségnél, muzeum-utcza 8. szám. Előfizetési ára egy évre 16 frt, félévre 8 frt, negyedévre 4 frt. Ugyszinte ajánljuk olvasóinknak további előfizetésre az „Egyesült közjogi ellenzék“ hetiközlönyét: a „Szombati Lapok“-at, melyre az előfizetés a „Franklin-társulat“ kiadóhivatalában történik, egyetem-utcza 4. sz. Előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

* **Révész Imre** „Figyelmező“-jének áprilisi füzete megjelent. Ajánlatul szolgáljanak czikkének czimei: „Strausz D. F. emlékezete, s egyuttal nehány szó tájékozásul“, Révész Imrétől. „Az orthodoxia s a modern theologiai világnézet a társadalomban“, Zsigmond Sándortól. „Fabó A. emlékezete“, a szerzőtől. Ezenkivül vannak benne eredeti levelezések s könyvismertetések.

* **A torna-egylet** 1874. márczius 15-kén tartott közgyüléséről. Elnöki megnyitó-beszéd után a gyülés megnyitottnak nyilvánittatván, először is a választmánynak mult évi müködéséről s az egylet jelen állapotáról beterjesztett évi jelentése olvastatott fel a jegyző által. E jelentés főbb pontjai a következők: a mult év junius 29-ikén tartott torna-ünnepély — daczára a kedvezőtlen időjárásnak, — igen szépen sikerülvén, mint egyfelől az egyletnek jelentékeny anyagi hasznot hajtott, ugy másfelől arról is fényes bizonyságot tett, hogy a pártoló rokonszenv egyletünk iránt még mindig nem csökkent, sem az egylet tagjai, sem városunk lakossága részéről; továbbá a már régebben tervezett vivoda felállitása is létesült ez évben, s jelenleg vivótanárokkal ellátva s minden szükséges készlettel fölszerelve áll, számolva a közönség további kegyes pártolására; végre a népkertben épitendő csarnok ügyében a városi hatóság által szándékolt átalakitások következtében, elhalasztatott az intézkedés. (Miért? Szerk.) Majd pénztárnok Mayer Emil terjeszté a közgyülés elibe a küldöttségileg már előzetesen átvizsgált pénztári kimutatást, melynek örvendetes eredményekép kitünt, hogy az egylet pénzereje ez évben 731 frt és 30 krral gyarapodott. Ezután elnök Varga Lajos inditványára, az egylet érdekében tett szolgálataik elismeréséül, tiszteletbeli tagokká választattak a közgyülés által Peti Lőrincz, volt jeles előtornász, valamint Doskodcil Lajos hadnagy és Paksy József urak, kik szivesek voltak a vivodában órák adására magukat felajánlani. Végre, miután elnök ur ugy a maga és tisztártársai, valamint az egész választmány nevében hivatalától lemondott, a tisztviselők és választmányi tagok választása megejtetvén, az következő eredményre vezetett: elnökké — tekintve és teljes mértékben méltányolva volt elnökünknek az egylet ügyei vezetésében tanusitott lankadatlan buzgalmát, tapintatos eljárását, — közfelkiáltás által egyhangulag ujra Varga Lajos választatott meg, ki a bizalmat megköszönve, elnöki széket éljenzések közt ismét elfoglalta. Az egylet többi tisztviselőjén is — a közgyülés bizalma folytán — az eddigiek választattak el közfelkiáltás utján, u. m. alelnökké Somogyi Pál, jegyzővé Nagy Elek, pénztárnokká Mayer Emil, müvezetővé Örvényi Vilmos, kik hivatalukat mindannyian elfogadták. Választmányi tagokká lettek pedig (3 pótttaggal együtt) Révész Bálint, Buzás Pál, Tóth Sámul, Tóth József, Ps. Nagy Sándor, Bánki István, Komlóssy Imre, Szabó Sámuel, Dáné István, Vecsey Imre, Osterlamm Ernő, Ármós Bálint, Makó István, Borus József és Török József. Közli: Nagy Elek, egyleti jegyző.

* **Megjelent** és hozzánk beküldetett: „Bölcsészet történelme“ II-ik kötet, középkor, Thót Ferencz debreczeni főiskolai tanártól. A munka több mint 11 nyomott ivnyi kiterjedésü, csinosan van kiállitva s becsületére válik a debreczeni városi nyomdának. Április 18-áig szerzőnél előfizetési áron 1 forintért kapható, kihez az előfizetési pénzek e határidőig beküldése kéretik, a mikor is a megrendelt példányok azonnal kézhez juttatnak. Azontul bolti ára 1 ft. 20 kr. Telegdi K. Lajos könyvkereskedési bizománya, hol, valamint általa minden hazai könyvárusnál az 1-sö kötet, az ó-kori bölcsészet történelme is, megszerezhető. Szerző nagy gonddal és szorgalommal dolgozta e müvét, miért elismerést érdemel. Ajánljuk ezt a bölcsészetkedvelők meleg pártfogásába.

* **A faleltulajdonitással** vádolt rőzsebiztosok ügyében a legfőbb törvényszéktől már leérkezett az itélet, s az ápr. 15-én hirdettetik ki. Mint halljuk, a szerencsétlen véget ért Mezei Gábor abban ártatlannak nyilvánittatik. Elégtétel — a siron tul.

* **Egy szép rajz** van kitéve Csáthy könyvkereskedő krakatában, a mi méltán vonja magára az ott elmenők figyelmét; ezt egy fiatal leány, Bignió Emma készité, s ügyes kézről és szép tehetségről tesz az bizonyságot. A tanitvány müve dicséri egyszersmind a mestert, Krisztiáni Alajost is.

* **Gyermek jelmezbált** szándékozik adni Müller táncmester a színházban ápr. 10-kén, midőn tanitványainak előmenetelét is bemutatja. Mindenesetre jó gondolat. Azt hiszszük, a nagy gyermekek is találnak ott mulatságot.

* **Az ál-Wesselényi** (Balla Gergely) bünperének tárgyalása nemsokára felvétetik, s remélhetőleg be is fejeztetik. E nagy érdekü ügyre előre is felhivjuk a közönség figyelmét. — A vádlott kitünő képzettségü védő ügyvéde Hegyessi Márton már eddigelé is kiváló figyelmet gerjesztett maga iránt a „tudós“ törvényszékkei szemben. Védbeszédére még kivánsiabbak lehetünk.

* **Halálozás.** Székely József városi volt rendőrbiztos az éjjel tifuszban meghalt. — Béke porainak!

* **Telegdi szállodáját** az uj bérlők jövő csütörtökön nyitják meg. Erre nézve bővebb tudósitással hirdetési rovatunk szolgál. Ajánljuk azt a közönség figyelmébe.

* **Az uj szódavizgyár** hatvanutczán már hatóságilag megvizsgáltatott, s ellene semmi kifogás nem tétetett. E gyár készüléke megérdemli, hogy a közönség köréből az ilyenek iránt érdeklődők megtekintsék.

* **Szökött honvéd.** Rábai Gábor, udvarii illetőségü lovas honvéd a századtól megszökött, még pedig nem puszta kézzel.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLÁH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATHMÁRY KÁROLY.

Uj mészgyár.

Alulirottnak van szerencséje értesiteni a t. cz. közönséget, hogy miután már a **brátkai** mészgyárat megnyitotta, s nagymennyiségü kész mészszel rendelkezik, elfogad bármily nagy mennyiségü megrendelést ugy helybeli mint vidéki urasságoktól, 1 köböl legjobb, kötől mentes tiszta mészára 2 frt 40 kr, vámmázsánként 84 kr, mindenik esetben a debreczeni vasutnál átvéve.

Megrendelést elfogad Debreczenből és vidékéről **Weisz Sámuel** Debreczenben Széchenyi-utczán 1789. sz. alatt.

Feldheim Mózes,
brátkai mészgyár tulajdonosa.

213 1—

HIRDETÉSEK.

Eladó vagy haszonbérbe adandó birtok.

H.-Bagos község határához tartozó és a debreczeni határ ugynevezett vekeri pusztájával határos nemesi birtok, mely áll 440 hold legjobb minőségü fekete homok szántó földből, 180 hold dombos sárga homok szántó földből, 100 hold legjobb minőségü természetes kaszállóból és 40 hold vargafás erdőből, jelenleg van benne 200 hold őszi ugarvetés majorsági.

Az ára az egyességtől függ, megjegyzendő, hogy ha az árának egy harmadrészét a vevő kifizeti, a többi két harmadrész akar husz év mulva fizethető, önként értetvén, hogy a kamatot évenként rendesen tartozik fizetni.

E birtok esetleg több évre haszonbérbe is kiadatik. Továbbá:

Eladó luczernás a téglás kertben, a harmadik járásban, két katasztrális hold, jó minőségü, luczernás eladó örök áron.

Értekezhetni felőle kis mesterutczán 1437 számu háznál.

Sebess Györgygyel.

162 4—

Eladó ház.

Ér-Mihályfalván a piacz közepén téglából szilárdan cserép alá épitett uj emeletes ház, a mely akár kereskedésnek, akár vendéglőnek igen alkalmas, — 480 négyszegöl telkével, szabad kézből kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezni lehet az épitést vezetett Tóth Bálint debreczeni lakossal czeglédutczán 2604. sz. alatt.

204 2—3

MEGNYITÁS.

Van szerencsénk a t. cz. közönség tudomására juttatni, miszerint nagyváradutcza szegletén, a vasuti indóház átellenében levő

Telegdi szállodát

átvettük, s azt ujolag diszesen és czélszerüen berendezve

f. 1874-dik évi április 2-kán, OLÁH JÓZSEF jeles zenekara közremüködésével

megnyitjuk.

Miután mind a kávéházi, mind a vendég-szoba helyiséget uj butorokkal berendeztük s konyhánk legizletesebb magyar étkek jutányos és gyors kiszolgáltatásáról kellőleg gondoskodtunk, tiszteletteljesen kérjük a nagyérd. közönség szives pártfogását.

Ezenkivül **P. Mayer Farkas** bor-nagykereskedéséből az alant jegyzett kitünő minőségü borokat, ugy a vendéglő helyiségben, mint házhoz kihordva is, raktári áron fogjuk kiszolgálni.

Borok árjegyzéke:

Veres.	kis üveg	nagy üv.
Szegszárdi	35 kr,	50 kr,
Egri	35 „	50 „
Villányi	40 „	65 „
Budai sashegyi	45 „	70 „
Finom asztali borok.		
Bakar	40 kr,	60 kr,
Magyaráti	35 „	50 „
Somlyai	40 „	60 „
Rizling	45 „	70 „
Muskotály	50 „	80 „
Szamorodni	45 „	70 „
Ausztriai borok.		
Grinzingi	45 kr,	70 kr,
Grumpoldskirchi	50 „	80 „
Vöslaui	50 „	80 „

Csemege borok.	kis üv.	nagy üv.
Rusti	— kr,	50 kr,
Tokaji	— „	70 „
„ igen fin. Andrássy saját termése	— „	2 ft 50 „
Muskat de Lunel	1 ft	2 ft — „
Olt Sherry	— „	2 „ 75 „
Malaga	2 „	3 „ 50 „
Bordeauxi vörös borok.		
Medoc	— kr,	2 f. — „
St Julien	— „	2 f. 50 „
Rajnai borok.		
Mosler	— kr	2 f. 50 kr,
Liebfraumilch	— „	3 f. 50 „
Pezsgők.		
Magyar	1 ft. 50 kr.	2 f. 50 kr.
Cremant Rosé	3 ft. 5 f.	— 50 kr.
Röderi	3 ft. 5 f.	— kr.

Debreczen, 1874. márcz. 29.

Maradunk teljes tisztelettel:
Tarcsay és Gáspár L. bérlők.

221 1—10

Hirdetmény.

Berettyó-ujfaluban a folyó évben épittetendő — mindössze 30,543 frt 46 krra előirányzott — egy emeletes városházhoz megkivántató kőmives, ács és cserepező munkák és anyagok előállitására a községház tanácsteremében f. évi **április 12-kén** d. e. 9 órakor árlejtés fog tartatni.

Pályázni kivánók ezennel felhivatnak, hogy zárt ajánlataikat a mondott határidőt megelőző nap délutáni 5 óráiáig a város irodájában, — hol a pályázatnak s az egész épitkezésnek alapul szolgáló tervrajz, költségszámitás és feltételek bármikor megtekinthetők, — annál bizonyosabban beadják, mert későbben érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

B.-Ujfalu, márcz. 21. 1874.

Az épittető bizottság.

201 2—3

Kiadó ház udvarral együtt.

Kisczapóutczán 789-ik szám alatti egészen ujból épült ház, mely áll három különböző kényelmes lakosztályból, minden hozzá tartozó kamarákkal, pinczékkel, sertés óllal s góréval, több évre kiadó. Értekezhetni iránta a szomszéd 790-ik számalatti háznál lakó tulajdonossal.

3—3 192

Arverési hirdetés.

A tasnád-szántai és szilvási kir. kisebb haszonvételek 1874. évi április 24-ik napjától három évre T.-Szántón a gr. Mikó Imreféle udvarban f. é. **ápr. 6-án** tartandó árverésen a többet igérőnek fog haszonbérbe kiadatni Ezen határidőre a bérleni kivánók 300 ftnyi bánatpénzzel meghivatnak.

Kelt T.-Szántó, 1874. márcz. 22.

Kaizler Ignácz,
a t.-szántói közbirtokosság megbizottja.

197 3—3

Végkiárulás a bazárban.

Szathmáry testvérek
Debreczenben

üzletök végképeni felhagyása következtében, rendkivüli leszállitott árakban ajánlják női divattáruk összes áruczikkeit a n. é. közönség szives figyelmébe.

Divatos ruhakelmék, felöltők, kalapok, napernyők, topánok, kész fehérnemüek, vásznak gyári áron alól.

Rövid-áruk, mint tő, galand, czérna, pamut, zsinór, gomb, stb. minden áron kaphatók.

216 1—3

Debreczen, 1874. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.